
IRAK KÜRDİSTAN BÖLGESEL YÖNETİMİ MECLİS BAŞKANI: REFERANDUM ERTELENMELİ

22.09.2017

BBC, 22 Eylül 2017

Goran partili Meclis Başkanı Yusuf Muhammed, 'Referendumla parlamento krizi arasında bir bağ var' diyor.

Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi'nde (IKBY) 2015'te ortaya çıkan siyasi krizden sonra başkent Erbil'e girişi yasaklanan Goran (Değişim) Hareketi'nden Meclis Başkanı Yusuf Muhammed, bağımsızlık referandumunun ertelenmesi çağrısı yaptı.

IKBY Meclisi'nin Süleymaniye'deki temsilciliğinde BBC Türkçe'nin sorularını yanıtlayan Muhammed, "meşru bulmadığını" belirttiği bu referandumun büyük sorunlara neden olduğunu söyledi ve Kürt tarafının, uluslararası toplumun gözetiminde "Bağdat'la diyaloga girmesi gerektiğini" belirtti.

Başkan Mesud Barzani'nin görev süresi 2013'te dolduğunda, iki yıl uzatılmıştı.

Kürdistan Demokrat Partisi'nin (KDP), 2015'te bu sürenin, siyasi ve ekonomik şartlar nedeniyle iki yıl daha uzatılması yönündeki talebine ise, Meclis'teki muhalefetten tepki gelmiş ve muhalefet bununla ilgili farklı teklifler sunmuştu.

KDP'den Goran'a suçlama

Bu süreçte artan ekonomik kriz kapsamında maaşların ödenmemesine karşı Süleymaniye ve çevre yerleşimlerde düzenlenen protestolarda, KDP büroları ateşe verilmiş ve ölümler yaşanmıştı.

KDP, yaşananlarla ilgili Goran'ı suçlarken, Kürdistan Yurtseverler Birliği'ni de (KYB) eleştirmişti.

Bu süreçte, Muhammed'in Erbil'e girişine engel konmuş, Meclis ise kapatılmıştı.

Yusuf Muhammed, Süleymaniye'de BBC Türkçe'nin sorularını yanıtladı.

'Referendumla parlamento krizi arasında bir bağ var'

Meclis Başkanı Muhammed'e göre bu krize "KDP'nin koltuğunu bırakmaya niyeti olmaması" sebebiyet verdi. Muhammed bugün, iktidarın referandum kararıyla IKBY'deki yönetim krizi arasında bağ bulunduğunu öne sürüyor:

Referendumla parlamento krizi arasında bir bağ var. Her ne zaman başkanlık krizi baş göstermeye başlasa, referandum konusu ısıtılıyor."

"2012 ve 2013 yıllarında referandum meselesi yine çok kızışmıştı. 2015'e kadar soğudu. 2015'ten sonra yine bu konu kızıştı. Ve şimdi bu yıl da, başkanlık seçimi yapılması gerekirken yine referandum konusu çok kızıştı."

Muhammed gülerek sözlerine şöyle devam ediyor:

"O kadar kızıştı ki, belki de bütün bölgeyi yakacak."

'Referandum halkı böldü'

Meclis Başkanı, bağımsızlık fikrine karşı olmadığını belirtiyor ancak bugünkü referandumunu, her şeyden önce 'tüm siyasi tarafların uzlaşmasıyla alınmamış olduğu gerekçesiyle' de eleştiriyor:

"Ben parlamento başkanı olarak bu referandumu meşru gördüğümü söyleyemem. Çünkü bu karar, Kürdistan'da bütün siyasi taraflar tarafından alınmamıştır."

"Bu referandum halkı bir araya getirmek yerine, halkı bölmüş durumda."

Kürt muhaliflerin kalesi Süleymaniye'de KDP mitingi

'Bu aşamada ertelenmesi daha iyi olacaktır'

Peki Muhammed'e göre bu gelinen aşamada Kürt yönetimi ne yapmalı?

Meclis Başkanı, referandumu erteleme ve hemen uluslararası toplum gözetiminde Bağdat'la diyalogun başlaması gerektiği görüşünde:

"Şimdi Irak hükümetiyle sorunların çözülmesi için ciddi bir diyalogun zamanıdır. Uluslararası toplumun gözetiminde bir diyalog başlatılsın."

"Şimdilik bu aşamada, referandumun ertelenmesi daha iyi olacaktır. Yapılacak olan uluslararası toplumun gözetimindeki diyalogun sonucunu beklesinler. Ondan sonra Kürdistan parlamentosu, Kürdistan halkının kaderiyle ilgili karar versin".

Muhammed, görüşmelerde öncelikle tartışmalı bölgeler, Peşmerge ile ilgili sorunlar ve petrol sorununun ele alınması gerektiğini belirtiyor.

Muhammed'e göre, Kürt yönetimi, petrol geliri konusunda şeffaf olmalı, Irak hükümeti de Kürdistan'ın bütçe sorununa çözüm bulmalı.

'Tam anlamıyla bağımsız olacak olsaydık desteklerdim'

Iraklı Kürtlerin günümüzdeki tek sorununun da bağımsızlık olmadığı görüşünü paylaşan Muhammed, sözlerini şöyle sürdürüyor:

"Bağımsızlık hayali mevcut ancak, vatandaşlar; onurlu bir hayat, insan haklarının güvence altına alınması, demokrasinin olması, şeffaflık, yolsuzluğun önlenmesi, toplumda adaletin bulunması ve vatandaşın maaşının ödenmesini istiyor".

Referanduma hazırlanan Erbil'de birçok yerde bayraklar ve afişler göze çarpıyor.

Kürt yönetiminde hali hazırda çok büyük bir ekonomik kriz olduğunu belirten Muhammed, bunun çözümü adına Meclis'te adım atılmadığını belirtiyor.

Muhammed, uzun vadede bağımsızlık konusuna bakışını anlatırken, bunun ancak Kürt halkının çıkarına uygun olduğu ve komşularla da dengeli ilişkilerin garantilendiği durumda talep edilmesi gerektiğini belirtiyor:

"Tam anlamıyla bağımsız olacak olsak, hiç bir tarafa bağımlı olmayacak olsak, kesinlikle ben de referandumu desteklerdim. Ancak bence bir devlet kuracaksa, ve bu devlet İran, Türkiye veya Irak'ın gölgesi altında kalacaksa, Irak'a bağlı kalmamız daha iyi olacaktır çünkü haklarımız diğer komşu ülkelere göre Irak çerçevesinde daha fazla güvence altına alınmış durumda.

"Bana göre gelecekte federasyon da olsa, konfederasyon da olsa, bağımsız bir ülke de olsa bu, Kürdistan halkının menfaati doğrultusunda olmalıdır, zarar vermemelidir.

Araplar, Türkler, Farslar komşularımızdır. Bu yüzden dengeli bir komşuluk ilişkilerimizin bulunması gerekiyor. Ve bu bölgenin de güvenliği hepimizin de güvenliğini sağlayacak."

"Kürdistan'ın hem İran'la hem de Türkiye'yle ilişkileri olması gerekiyor. Herkesin iki komşu ülkeyle iyi ilişkileri olması gerekiyor çünkü her iki ülke de bizim için önemli ülkeler".

Kürt yönetimi, bağımsızlık referandumunun 25 Eylül'de yapılacağını belirtiyor.

Bununla birlikte BBC Türkçe'nin konuştuğu KDP'ye yakın kaynaklar, Erbil ve Bağdat'ın, Batılı güçlerin son önerdiği yeni planı yoğun olarak tartıştığını bildiriyor.

Kaynak/Source: